

Reguli privind stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR

operaționale începând cu data de 6 martie 2008

1. Dispoziții generale

Prezentele reguli definesc principiile, modul de stabilire și de publicare a ratelor de referință, drepturile și obligațiile părților implicate pe durata stabilirii ratelor de referință ROBID și ROBOR.

În sensul prezentelor reguli, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

Zi lucrătoare – o zi, cu excepția zilelor de sâmbătă, duminică și a sărbătorilor legale, în care participanții la Fixing își desfășoară activitatea pe piața monetară interbancară.

Fixing – activitățile desfășurate pentru stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR pentru depozitele în RON pe piața monetară interbancară.

Organizator – Banca Națională a României.

Împuternicit – o entitate cu experiență și cunoștințe tehnice și administrative, care a fost însărcinată să efectueze Fixing-ul în condițiile definite de prezentele reguli.

Legea bancară - Ordonanța de urgență 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului aprobată prin Legea nr.227/2007.

Reguli – Regulile privind stabilirea ratei de referință ROBID și ROBOR, inclusiv toate modificările și completările.

Participant – instituția de credit care a fost invitată să participe la Fixing și care îndeplinește cerințele din prezentele reguli.

ROBID (Romanian Interbank Bid Rate) - rata de referință calculată conform prevederilor secțiunii 3.5 din prezentele reguli.

ROBOR (Romanian Interbank Offer Rate) - rata de referință calculată conform prevederilor secțiunii 3.6 din prezentele reguli.

2. Statutul Participantului la Fixing

2.1. Fixingul implică zece participanți, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au fost invitate de Organizator să participe la Fixing,

- b) au depus un acord de participare (anexa nr.1) la sediul Organizatorului, prin care se angajează să participe la stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR și să respecte prevederile prezentelor reguli,
 - c) au primit statutul de Participant la Fixing de la Organizator,
 - d) nu au retras acordul de participare,
 - e) nu li s-a retras/anulat statutul de Participant.
- 2.2. Organizatorul va acorda statutul de participant instituției de credit, pe baza următoarelor criterii:
- a) Activitatea pe piața monetară interbancară,
 - b) Limitele pentru depozitele în RON acordate de instituția de credit altor Participanți,
 - c) Limitele altor instituții de credit pentru depozitele în RON acordate acestei instituții de credit,
- 2.3. Organizatorul va revizui activitatea Participanților și a candidaților la statutul de participant cel puțin o dată pe an pe baza datelor statistice ale Băncii Naționale a României.
- 2.4. În funcție de îndeplinirea condițiilor și criteriilor prevăzute la secțiunile 2.1 și 2.2 din prezentele reguli, Organizatorul va acorda sau va retrage statutul de Participant la Fixing.
- 2.5. În cazul în care candidatul îndeplinește criteriile prevăzute la secțiunea 2.2 din prezentele reguli, Organizatorul poate invita candidatul respectiv să participe la Fixing, conform secțiunii 2.1. punctul a) din prezentele reguli.
- 2.6. Invitația la Fixing va preciza data propusă de la care poate lua parte la procedura de Fixing. Invitația va include și un model de acord de participare (anexa nr.1).
- 2.7. Invitația la Fixing rămâne valabilă 30 de zile de la data emiterii de către Organizator. În cazul în care invitația a fost acceptată, candidatul va depune acordul de participare, în conformitate cu secțiunea 2.1. punctul b) din prezentele reguli, la sediul Organizatorului.
- 2.8. Organizatorul de Fixing este singura entitate autorizată să acorde statutul de Participant candidaților.
- 2.9. Numărul de candidați la Fixing este stabilit de Organizator conform secțiunii 2.1 din prezentele reguli.

3. Fixing

3.1. Ratele de referință ROBID și ROBOR sunt stabilite pentru următoarele depozite la termen:

- a) O/N – 1 zi începând din data fixingului
- b) T/N – 1 zi începând din ziua lucrătoare următoare datei fixingului
- c) 1W - 1 săptămână începând cu data valutei spot
- d) 1M - 1 lună începând cu data valutei spot
- e) 3M - 3 luni începând cu data valutei spot
- f) 6M - 6 luni începând cu data valutei spot
- g) 9M - 9 luni începând cu data valutei spot
- h) 12M - 12 luni începând cu data valutei spot

- 3.2. Ratele depozitelor în RON cotate de Participanții la Fixing, precum și ratele dobânzii de referință RO BID și RO BOR sunt prezentate pentru piața monetară interbancară sub forma procentului de dobândă cu două subdiviziuni.
- 3.3. Dacă Organizatorul nu decide altfel, stabilirea ratelor RO BID și RO BOR pentru depozitele în RON are loc în fiecare zi lucrătoare la ora 11:00 AM, ora locală. Data valutei va fi data Fixingului pentru scadențele O/N, următoarea zi lucrătoare pentru T/N, respectiv data spot pentru restul scadențelor. Convenția pentru calculul ratei dobânzii va fi de tipul Actual / 360. Data scadenței va fi calculată folosindu-se convenția modificată pentru zilele lucrătoare.
- 3.4. Diferența dintre ratele cererii și ratele ofertei pentru un anumit depozit la termen, cotate de fiecare Participant la Fixing, nu va depăși (cu excepția prevederilor secțiunii 10.2.):
 - a) 0.50% pentru depozitele O/N, T/N, 1W, 1M și 3M,
 - b) 0.75% pentru depozitele 6M, 9M și 12M.
- 3.5. Rata RO BID pentru fiecare scadență este calculată de Împuternicit ca medie aritmetică a ultimelor rate cotate de fiecare Participant la Fixing pentru depozitele atrase într-un interval de 15 minute înainte de fixing după eliminarea extremelor. Rata cotate de către un Participant pentru fixing reprezintă rata la care sunt acceptate depozite în RON de la alt Participant timp de 15 minute de la publicarea ratelor RO BID și RO BOR de către Împuternicit.
- 3.6. Rata RO BOR pentru fiecare scadență este calculată de Împuternicit ca medie aritmetică a ultimelor rate cotate de fiecare Participant la Fixing pentru depozitele plasate într-un interval de 15 minute înainte de fixing după eliminarea extremelor. Rata cotate de către un Participant pentru fixing reprezintă rata la care sunt oferite depozite în RON unui alt Participant timp de 15 minute de la publicarea ratelor RO BID și RO BOR de către Împuternicit.
- 3.7. Ratele RO BID și RO BOR stabilite la Fixing sunt publicate de Împuternicit în aceeași zi în termen de 5 minute de la Fixing.

4. Încheierea tranzacțiilor

- 4.1. Fiecare Participant la Fixing va garanta conexiunile telefonice sau pe cele din sistemul de tranzacționare agreat pentru a permite celorlalți Participanți :
 - a) să-l poată contacta, și
 - b) să poată încheia tranzacții pe piața monetară interbancară, într-un interval de timp de 15 minute de la publicarea ratelor RO BID și RO BOR de către Împuternicit
- 4.2. Fiecare Participant la Fixing va avea obligația de a:
 - a) răspunde la solicitarea altui Participant, într-un interval de timp de 15 minute de la publicarea ratelor RO BID și RO BOR de către Împuternicit,
 - b) furniza altui Participant ratele cererii și ofertei cotate de către el pentru fixing pentru un depozit în RON, într-un interval de timp de 15 minute de la publicarea ratelor RO BID și RO BOR de către Împuternicit.

- 4.3. Participanții vor fi scutiți de obligațiile de mai sus dacă:
- a) limita pentru depozitele în RON acordată Participantului solicitant a fost epuizată (este cotată numai rata la care un anumit Participant va accepta depozitul),
 - b) a avut loc un eveniment, definit drept caz de forță majoră, care ar putea influența în mod semnificativ ratele dobânzilor pe piața monetară interbancară. Un caz de forță majoră include orice act, eveniment sau circumstanță care nu se află sub controlul Participanților, inclusiv, dar fără a se limita la, un act sau reglementare a unui organism sau a unei autorități guvernamentale sau supra-naționale, sau defectarea, întreruperea sau funcționarea nesatisfăcătoare a serviciilor de telecomunicații sau informatice.
- 4.4. Cotațiile furnizate, conform secțiunii 4.2 de mai sus, sunt obligatorii pentru:
- a) depozitele O/N, T/N, 1W, 1M și 3M pentru o valoare a tranzacției de cel mult 5 milioane RON,
 - b) depozitele 6M pentru o valoare a tranzacției de cel mult 3 milioane RON,
 - c) depozitele 9M și 12M pentru o valoare a tranzacției de cel mult 2 milioane RON.
- 4.5. În termen de 15 minute de la publicarea ratelor ROBID și ROBOR de către Împuternicit, fiecare dintre Participanți poate încheia din proprie inițiativă cel mult câte o tranzacție cu fiecare alt Participant, pentru una din scadențele cotate de acesta din urmă pe baza cotațiilor pentru Fixing ale acestuia din urmă.

5. Alte obligații ale Participantului la Fixing

- 5.1. Participanții care nu își actualizează cotațiile în intervalul stabilit dinaintea fixingului vor explica Organizatorului în scris motivele absenței de la Fixing dintr-o anumită zi, cel mai târziu în a treia zi lucrătoare de la absență.
- 5.2. Dacă Organizatorul solicită acest lucru, Participantul va completa un chestionar cu privire la limitele sale la depozitele în RON acordate altor Participanți sau candidați.
- 5.3. Dacă limita pentru depozitele RON acordată altui Participant a fost anulată sau coborâtă sub o valoare rezonabilă, Participantul va transmite direct Organizatorului o comunicare scrisă cu privire la fiecare astfel de decizie.

6. Renunțarea la Statutul de Participant la Fixing

- 6.1. Un Participant la Fixing are dreptul de a renunța la statutul său retrăgându-și acordul de participare la Fixing prin care s-a angajat să respecte prevederile din prezentele reguli.
- 6.2. Un Participant la Fixing își poate retrage acordul de participare trimițând Organizatorului o notificare scrisă de renunțare.
- 6.3. Retragerea acordului de participare și renunțarea la statutul de Participant la Fixing intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data notificării Organizatorului, conform secțiunii 6.2 de mai sus, cu excepția prevederilor secțiunii 6.5 din prezentele reguli.

- 6.4. Organizatorul va notifica direct alți Participanți și pe Împuternicit de retragerea acordului de participare de către Participant, specificând data la care va fi anulat statutul Participantului la Fixing.
- 6.5. În cazul în care numărul de Participanți la Fixing scade sub numărul definit în secțiunea 2.1 de mai sus, în urma retragerii acordului de participare de către un Participant la Fixing, retragerea intră în vigoare la data la care Organizatorul acordă statutul de Participant unei alte instituții de credit, astfel încât să se obțină numărul minim necesar de Participanți.

7. Încălcarea Regulilor

- 7.1. În cazul în care Organizatorul descoperă că un Participant la Fixing încalcă prevederile din prezentele reguli, Organizatorul îl va avertiza în scris pe Participant, respectiv va preciza care prevederi ale prezentelor reguli au fost încălcate, inclusiv circumstanțele în care acestea au fost încălcate.
- 7.2. Dacă Participantul continuă să încalce prevederile prezentelor reguli sau dacă, în opinia Organizatorului, continuarea implicării Participantului în Fixing reprezintă o amenințare pentru Fixing datorită naturii și importanței încălcării comise, Organizatorul îi poate anula Participantului statutul conform prevederilor secțiunii 8 din prezentele reguli.
- 7.3. În cazul în care Organizatorul descoperă că Împuternicitul încalcă prevederile din prezentele reguli, Organizatorul, după consultare cu Participanții la Fixing, poate retrage statutul Împuternicitului și poate numi un nou Împuternicit, în conformitate cu prevederile secțiunii 9 din prezentele reguli.

8. Anularea Statutului de Participant

- 8.1. Organizatorul are dreptul de a anula statutul de Participant la Fixing dacă:
 - a) Participantul nu ia parte la Fixing de mai mult de două ori într-o lună calendaristică, sau
 - b) Cel puțin o treime dintre Participanți îl vor notifica pe Organizator cu privire la reducerea limitelor disponibile pentru depozite în RON acordate de acesta unui anumit Participant, sau
 - c) Participantul raportează reducerea limitei disponibile pentru depozitele în RON acordate cel puțin unei treimi dintre Participanți, sau
 - d) Participantul încalcă prevederile prezentelor reguli de două ori în termen de 90 de zile, sau
 - e) Dealerii care îl reprezintă pe Participant încalcă flagrant prevederile Codului de conduită al ACI Romania – Asociația Piețelor Financiare, sau
 - f) Participantul încalcă prevederile prezentelor reguli, iar respectiva abatere, în opinia Organizatorului, este de natura definită în secțiunea 7.2 din prezentele reguli, sau
- 8.2. Dacă Organizatorul decide să anuleze statutul unui anumit Participant, Organizatorul îl va notifica direct pe Participantul respectiv, justificând decizia.
- 8.3. Decizia Organizatorului de a anula statutul de Participant la Fixing este definitivă.

- 8.4. Anularea statutului Participantului la Fixing intră în vigoare la data precizată în notificarea scrisă transmisă de Organizator Participantului respectiv. Dacă notificarea în cauză nu specifică o anumită dată pentru anularea statutului Participantului, decizia va intra în vigoare în termen de 14 zile de la data notificării.
- 8.5. Organizatorul va notifica direct pe Împuternicit și pe restul Participanților la Fixing, în scris, cu privire la decizia de anulare a statutului Participantului, specificând data de anulare a statutului respectivului Participant.

9. Obligații ale Împuternicitului

- 9.1. Organizatorul va numi un Împuternicit responsabil ca Fixing-ul să se desfășoare conform prevederilor din prezentele reguli.
- 9.2. Organizatorul îi va informa în timp util pe Participanții la Fixing cu privire la decizia de a numi sau a schimba Împuternicitul.
- 9.3. Împuternicitul are obligația de a:
- a) Organiza procedura de depunere de către Participant a cotațiilor la Fixing,
 - b) Calcula ratele de referință ROBID și ROBOR în conformitate cu prevederile din prezentele reguli,
 - c) Anunța direct (în termen de 5 minute de la Fixing, cel mai târziu) toate ratele de referință calculate pe durata Fixing-ului și cotațiile prezentate la Fixing de către Participanți.

10. Schimbarea circumstanțelor, evenimente extraordinare

- 10.1. Stabilirea ratelor ROBID și ROBOR pentru depozitele la un anumit termen nu va avea loc dacă Participanții au cotate mai puțin de 3 rate pentru o anumită scadență (exceptând extremele eliminate anterior).
- 10.2. Dacă ratele de dobândă fac obiectul unei creșteri semnificative pe piața monetară interbancară, diferențele permise dintre ratele de cerere și de ofertă, prevăzute la secțiunea 3.4 din prezentele reguli, vor fi următoarele:
- dublul valorii, dacă rata dobânzii cotate pentru depozitele plasate depășește cu mai mult de 30% rata dobânzii de politică monetară a Băncii Naționale a României;
 - triplul valorii, dacă rata dobânzii cotate pentru depozitele plasate depășește rata dobânzii pentru facilitatea de creditare;
 - nelimitat, dacă rata dobânzii cotate pentru depozitele plasate depășește de 1,5 ori rata dobânzii pentru facilitatea de creditare.
- 10.3. Dacă ratele de referință ROBID și ROBOR nu pot fi calculate sau anunțate în intervalul precizat, ora de Fixing poate fi decalată, dar nu mai târziu de ora 3:00 PM. În acest caz, Împuternicitul va notifica direct Organizatorul și Participanții, cel târziu la ora 11:05 AM, cu privire la decalare și va face un anunț public pentru a explica motivele decalării.

11. Dispoziții finale

- 11.1. Organizatorul are obligația de a respecta confidențialitatea cu privire la informațiile prezentate de Participanți și candidați referitoare la limitele tranzacțiilor lor reciproce.
- 11.2. Orice modificări ale prezentelor reguli vor fi efectuate în forma decisă de către Organizator. Regulile modificate vor fi transmise printr-o notificare tuturor Participanților și Împuternicitului.
- 11.3. Modificările prezentelor reguli vor intra în vigoare la data indicată în notificarea adresată Participanților, dar nu mai devreme de 60 de zile de la data transmiterii regulilor modificate.
- 11.4. În cazul în care un Participant consideră regulile modificate drept inacceptabile, Participantul respectiv va notifica Organizatorul în scris cu privire la respingerea sa în termen de 30 de zile de la transmiterea regulilor modificate. Dacă nu se transmit notificări de respingere, modificările sunt considerate acceptate în forma sugerată de Organizator.
- 11.5. Notificarea adresată Organizatorului de către Participant până la data indicată în secțiunea 11.4 de mai sus, prin care îl informează că regulile modificate sunt inacceptabile, implică retragerea de către Participant a acordului de participare la Fixing și de respectare a prevederilor prezentelor reguli, precum și pierderea statutului de Participant la intrarea în vigoare a regulilor modificate. Organizatorul va notifica faptul de mai sus, în scris, direct celorlalți Participanți și Împuternicitului.
- 11.6. În cazul în care numărul Participanților scade sub numărul minim necesar, ca urmare a notificării de respingere de către un Participant, conform secțiunii 11.5 de mai sus, schimbarea regulilor va intra în vigoare în ziua în care Organizatorul acordă statutul de Participant unui nou candidat pentru a crește numărul de Participanți la Fixing la numărul solicitat de regulile modificate.

Anexa nr. 1 – Acord de participare la Regulile privind stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR

(ANTETUL BĂNCII)
(locul, data)

ACORD DE PARTICIPARE

..... (denumirea instituției de credit) se angajează prin prezenta să participe la stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR și să respecte Regulile privind stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR.

(semnături și ștampila)

Semnătura 1

Semnătura 2